

Source :

ดอกเบ็ญจธุรกิจ

Date : 8 พ.ย. 2559

Page :

1,9

No :

59496375

■ รับมือหลังเลิกโควตา ก, ข, ค ‘อ้อย-น้ำตาล’เสี่ยง เจอราคาผันผวน

ชี้! ธุรกิจอ้อย-น้ำตาลจะสับสนชั่วคราว หลังปรับโครงสร้างครั้งใหญ่ ยกเลิกโควตา ก ข ค และรัฐยกเลิกเงินอุดหนุน ราคาอ้อย-น้ำตาลจะเหวี่ยงขึ้นลงตามกลไกราคาตลาดโลก บางช่วงผู้บริโภคจะเดือดร้อนจากราคาน้ำตาลแพง บางช่วงชาวไร้อ้อย โรงงานน้ำตาลจะเดือดร้อนจากราคาคัดต่ำ แต่ในที่สุดทุกฝ่ายจะคุ้นชิน และร่วมกันปรับระดับราคาเพื่อให้เกิดสมดุลร่วมกัน พร้อมแจ้งข่าวดีอ้อย-น้ำตาลจะราคาสูงต่อเนื่องไปอีกอย่างน้อย 1-2 ปี

นายราริพ อนันตสุข หัวหน้าสำนักงานสหพันธ์ชาวไร้อ้อยแห่งประเทศไทย และหัวหน้าสำนักงานสมาคมชาวไร้อ้อยเขต 7 กล่าวใน

รายการ “เขียนเศรษฐกิจ” ที่จัดโดยกองบรรณาธิการ “ดอกเบ็ญจธุรกิจ” ถึงมติกรมที่ให้มีการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล เพื่อให้สอดคล้องกับกฎของ WTO (องค์การการค้าโลก, รวมทั้งยกเลิกระบบโควตา ตลอดจนเลิกอุดหนุนราคาว่า เป็นเรื่องประจวบเหมาะที่เดิมที่รัฐบาลมีนโยบายจะปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลอยู่แล้ว ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ประเทศบราซิลในฐานะผู้ผลิตอ้อยอันดับ 1

ของโลก พึ่งไปยัง WTO ว่าไทยมีการอุดหนุนอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล ทำให้น้ำตาลในตลาดโลกตกต่ำจนเป็นปัญหาต่อประเทศบราซิล

“มีประเด็นเรื่องที่ไทยรัฐให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลตามกฎหมายที่ออกมาตั้งแต่ปี 2527 ทำให้ผลผลิตอ้อยของไทยเพิ่มจากปีละ 27 ล้านตัน มาเป็นปีละ 100 ล้านตัน ทำให้ประเทศบราซิลเกิดความสงสัยว่าทำให้น้ำตาลโลกถึงตกต่ำ เพราะในส่วนของประเทศบราซิลแทบไม่รอดในการประกอบธุรกิจ แต่ประเทศไทยกลับมีการขยายกำลังการผลิตทั้งโรงงานน้ำตาลและเกษตรกร จึงเป็นประเด็นว่าประเทศไทยมีการอุดหนุนในเรื่องของนโยบายรัฐ...

เพราะฉะนั้นในเบื้องต้นคณะรัฐมนตรีมีมติในวันที่ 11 ตุลาคมที่ผ่านมา ว่าต้องมีการปรับปรุงเรื่องระบบการจัดการใหม่ ซึ่งไม่ได้

หมายความว่ากฎหมายไร้อ้อยหรือน้ำตาลที่เริ่มตั้งแต่ปี 2527 จะยกเลิกไป แต่จะมาดูแลเฉพาะใน

อ้อย-น้ำตาล

ส่วนที่มีผลที่ขัดแย้งกับ WTO ที่ประเทศบราซิล หยิบยกเป็นประเด็นขึ้นมา โดยชาวไร่อ้อย โรงงานน้ำตาล และ รัฐ ที่เกี่ยวข้องในกรอบกฎหมายอ้อยจะมาร่วมกันดูรายละเอียดอีกครั้ง น้ำหนักจะมุ่งเน้นไปที่การพยายามไม่ให้ขัดกับหลัก WTO หรือกฎหมายการค้าสากล โดยเฉพาะกฎหมายอาเซียน กฎหมาย AFTA นี้คือ เป็นประเด็นหลักที่ไทยอยู่ในกระบวนการดำเนินการ ถ้ามองในแง่ก็คือการบริหารร่วมระหว่าง โรงงาน ชาวไร่ กับภาครัฐ ในเชิงนโยบายจะยัง อยู่เหมือนเดิม แต่เชิงนโยบายที่เข้ามาสนับสนุน จะหายไป”

นายนาธิปกล่าวด้วยว่าสำหรับระบบ โควตาอ้อยและน้ำตาลยังคงใช้ระบบ 70:30 เหมือนเดิม ส่วนการปรับปรุงเชิงโครงสร้าง นั้น ทางสหพันธ์ชาวไร่อ้อยมองว่า ควรมีการ ต่อยอดผลิตภัณฑ์จากอ้อย โดยไม่ควรนำไป

ทำน้ำตาลอย่างเดียว แต่ควรนำอ้อยไปทำ ผลิตภัณฑ์อย่างอื่นต่อเนื่อง เช่น เอทานอล ไบโอดีเซล ยา หรือผลิตภัณฑ์อย่างอื่นที่เพิ่มมูลค่า ให้กับอุตสาหกรรมที่สามารถนำผลกำไรมาแบ่งปันกันมากขึ้น เพื่อชดเชยในกรณีที่ภาครัฐจะไม่ ใช้นโยบายอุดหนุนเหมือนที่ผ่านมา

ส่วนการยกเลิกโควตาน้ำตาล ก ข ค นั้น นายนาธิปกล่าวว่า จะกระทบทั้งระบบ อุตสาหกรรมอ้อย-น้ำตาลและผู้บริโภค

“อย่างในจังหวัดปราจีนบุรีเรียกตัวอย่าง ขึ้นมาว่า การกำหนดโควตาตามกฎหมายเดิม เช่น ก ข ค อย่าง ก หมายถึง การบริโภค น้ำตาลในประเทศ ก็จะทำไม่ได้ เมื่อทำไม่ได้ก็ เปรียบเสมือนว่าน้ำตาลในประเทศทั้งปริมาณ และราคาจะถูกปล่อยตัว ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ที่ เป็นผู้ดูแลผู้บริโภค ภาคเกษตรกร และ ภาค อุตสาหกรรมน้ำตาล หรือในส่วนของโรงงานที่ กระทรวงอุตสาหกรรมต้องมาดูรายละเอียดใน กรอบที่พยายามจะทำให้เสร็จภายใน 1 ปี และ จะนำเรื่องนี้ไปบอกประเทศบราซิลซึ่งก็มีการคุย กันไปบ้างแล้ว อย่างประเด็นหลัก เช่น กรณี น้ำตาลลอยตัว ราคาน้ำตาลในประเทศจะมี กรอบอย่างไร อาจจะไม่กำหนดราคาแบบเดิม เพราะการกำหนดราคาแบบเดิมอาจจะเข้าข่าย ผิดหลัก WTO ดังนั้น ราคาน้ำตาลในประเทศ อาจจะมีการวิ่งขึ้น-ลง...

ในส่วนของเกษตรกร ที่ผ่านมามีปีที่ไม่มีการสร้างเสถียรภาพให้อุตสาหกรรมโดยการ กำหนดราคาให้สูงกว่าตลาด ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้บริโภคให้ความช่วยเหลือ ทำให้อุตสาหกรรม มีเสถียรภาพมากขึ้น บางปีราคาอาจจะสูงขึ้น โดยการกำหนดกรอบควบคุมทำให้ผู้บริโภคไม่ต้องห่วงในเรื่องของราคาที่จะมีการแกว่งตัว หรือการกำหนดปริมาณเมื่อมีราคาสูงขึ้น โดยผู้ ผลิตหรืออุตสาหกรรมที่อยู่ในกรอบของกฎหมาย ต้องไม่นำน้ำตาลส่งออกจนขาดแคลน ซึ่งก็เคย เกิดขึ้นบ้างปี แต่ว่าในแง่ของกฎหมายอ้อยและ น้ำตาลที่มีอยู่ได้ให้กองทุนอ้อยชื้อกลับคืนมา ก็ ทำให้เกิดความยุ่งยากนิดหน่อยในการบริหารใน ปีถัดไป”

สำหรับชาวไร่อ้อยนั้น นายนาธิปกล่าว ว่าหลังการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อย- น้ำตาล ชาวไร่อ้อยอาจต้องปรับตัวบ้าง แต่ที่ ผ่านมาทุกฝ่ายก็เข้าใจดีว่าราคาพืชผลเกษตรโดย เฉพาะการส่งออกเป็นหลักยังต้องพึ่งพาสหรัฐ โลก ซึ่งถ้าราคาในตลาดโลกตกต่ำก็จะส่งผล กระทบอย่างแน่นอน เพียงแต่อดีตที่ผ่านมา มี การอุดหนุนโดยกองทุนอ้อยและน้ำตาลที่กู้เงิน มาช่วยเกษตรกร และเมื่อราคาดีขึ้นก็จะเก็บ เงินสะสมเข้ากองทุนฯเพื่อไปใช้หนี้โดยไม่ได้ผูก กับรัฐ

“โดยหลักของราคาน้ำตาลจะมีการขึ้น ลงในรอบ 3-4 ปี จะเห็นไปตามวัฏจักร อย่าง ปัจจุบันนี้ก็จะเห็นว่าราคาในตลาดโลกสูง ราคา อ้อยจึงสูงขึ้นกว่าพืชอื่น แต่ราคาที่สูงขึ้นก็ต้อง เก็บเงินเข้ากองทุนฯเพื่อรักษาเสถียรภาพไว้...

ทางเลือกเกษตรกรในปัจจุบันต้องบอก ว่ามีดমনทุกการเกษตรยกเว้นอ้อย ถ้าพี่น้อง เกษตรกรที่เคยปลูกพืชอื่นอาจเห็นว่าราคาอ้อย ปัจจุบันตันละ 1,000 บาท จากที่เคยได้ตันละ 880 บาท ก็อาจจะเป็นเหตุจูงใจให้อยากมาปลูก อ้อยบ้าง แต่ก็ต้องไปดูก่อนว่ามีโรงงานน้ำตาล ที่ตั้งอยู่ใกล้หรือไม่ พื้นที่เหมาะกับการปลูกอ้อย หรือไม่ ถ้าอยู่ในพื้นที่เอื้ออำนวยแบบนี้ก็อาจ ลองเสี่ยงมาปลูกอ้อยอย่างแน่นอน ยิ่งถ้าปีหน้า มีปริมาณน้ำฝนแบบนี้ คิดว่าอ้อยในประเทศจะ มีมากกว่า 100 ล้านตัน”

อย่างไรก็ตาม นายนาธิป กล่าว ว่า ถ้า มองในแง่ของตลาดโลกเป็นหลัก โดยประเมิน การผลิตของผู้ผลิตอ้อยรายใหญ่ของโลก อย่าง บราซิลที่ผลิตอ้อยได้ 600 ล้านตัน ขณะที่ไทยที่ มีผลผลิต 100 ล้านตัน

“บราซิลยังผูกพันเรื่องอ้อยกับอุตสาหกรรมเอทานอล ทำให้แยกกันไม่ออก ส่วนหนึ่ง ทำให้อ้อย 600 ล้านตัน ของบราซิลไม่ได้ผลิด มาเพื่อทำน้ำตาลทั้งหมด แต่นำมาผลิดน้ำตาล เพียง 60% เท่านั้น อีก 40% ผลิตเป็นเอทานอลไปใช้ในด้านอุตสาหกรรมรถยนต์ ดังนั้น ถ้ามองถึงอุตสาหกรรมน้ำตาลในโลกถือว่ายัง ขาดแคลนอยู่ หากมองในระยะสั้น 1-2 ปี คิด ว่าราคาอ้อยยังเป็นราคาที่ดีกว่าพืชเกษตรทุกตัว เป็นราคาที่เกษตรกรสามารถพอจะดำรงชีพอยู่ ได้ในสภาวะปัจจุบัน...

ส่วนระยะเปลี่ยนผ่านระบบของ ประเทศไทยที่ยังผูกพันกับตลาดโลกเป็นหลัก นั้น ในอนาคตมองว่าที่ผ่านมารัฐสนับสนุนเรื่อง งบประมาณน้อยมาก เกษตรกรก็ยังสามารถ พึ่งพาตัวเองได้ แต่มีข้อแม้ว่าพืชเกษตรมีขึ้นมี ลงโดยเฉพาะเกษตรที่อาศัยตลาดโลกเป็นหลัก อย่างอ้อยคงจะไม่ไปบอกว่าขายในประเทศ หรือส่งออกจะมีราคาเท่าไร พอยกเลิกระบบ โควตาหรือเลิกกระบวนการกำหนดราคา ก็จะเป็น ไปตามกลไกตลาด ส่วนราคาที่จะกำหนดขาย ในประเทศก็ต้องมาดูแลร่วมกันทั้งกระทรวง พาณิชย์ ภาครัฐ เกษตรกร หรือผู้ประกอบการ ว่าจะอย่างไรไม่ให้เดือดร้อนทั้ง 2 ฝ่าย ตรงนี้ ก็เป็นเพียงแค่ 1 ส่วน แต่ส่วนสำคัญของราคา อ้อยและน้ำตาลคือการส่งออก เพราะปัจจุบัน

ไทยส่งออกน้ำตาลถึง 4 ส่วน การบริโภคภายในประเทศมีเพียงประมาณ 2 ล้านตันเท่านั้น นอกนั้นน้ำตาลที่มีอยู่ 8 ล้านตันต้องส่งออก เรื่องปริมาณการผลิตก็หนีไม่พ้นเรื่องสภาพดินฟ้าอากาศ สภาพแวดล้อมแต่ละประเทศ เช่น ในปีที่ผ่านมาไทยแห้งแล้งทำให้ผลผลิตอ้อยจาก 100 ล้านตัน ลดลงมาเหลือ 90 ล้านตัน...

ส่วนราคาอ้อย-น้ำตาลที่ต่อไปต้องไปผูกกับตลาดโลก โดยไม่มีการอุดหนุนจากรัฐนั้น เกษตรกร และผู้ประกอบการอุตสาหกรรม จะเดือดร้อนในช่วงที่ราคาต่ำ แต่กลับกันคือเมื่อราคาในตลาดโลกสูง ถ้าผู้บริโภคไม่คุ้นเคยกับระบบก็จะรู้สึกว่าเป็นเดือดร้อน ในส่วนของคนไทยที่ต้องกำหนดร่วมกันในการกำหนดราคาน้ำตาลในประเทศ จะต้องไปดูการรอบ WTO ที่ให้ทำได้เป็นอย่างไร เช่น ประเทศไทยคงไม่เสรี 100% อย่างเรื่องราคาน้ำมันก็มีกลไกในการช่วยเหลือ ซึ่งจะแตกต่างกับน้ำมันตรงที่ต้นน้ำเป็นเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศ เวลาที่ราคาตกต่ำไทยจะให้กรอบต่ำอยู่ในระดับไหน ในช่วงราคาสูงมากก็เช่นกัน คือเมื่อผู้บริโภคเดือดร้อนจะให้เม็ดเงินช่วยเท่าไร ต้องเข้าใจว่าไม่ใช่แนวคิดสุดโต่ง แต่เป็นเรื่องที่รัฐ อุตสาหกรรมกับเกษตรกร ต้องมานั่งคุยกัน และต้องวางคิดว่า การขับเคลื่อนใหม่ของราคาและราคาของตลาดโลกที่จะเกิดขึ้น จะมีส่วนไหนที่จะไม่ขัดกับหลักของกฎหมาย WTO ไม่ขัดกับเรื่องของเสรีที่แต่ละประเทศบริหารกัน ก็ต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยนประมาณ 1 ปี ซึ่งในส่วน of กระทรวงพาณิชย์ก็ต้องเป็นหลักในการดูแลร่วมกัน...

“ในภาคผู้ผลิตที่ใช้น้ำตาลเช่นน้ำตาลผสมอาหาร ผลกระทบไม่ค่อยมี เนื่องจากปัจจุบันมีการส่งเสริมให้นำน้ำตาลไปใช้การผลิตเพื่อการส่งออก ไทยเองมีนโยบายกำหนดโควตาให้ผู้ผลิตฯ ซึ่งราคาก็เป็นไปตามระบบเสรีเพื่อการส่งออก ส่วนภายในประเทศกรณีผู้ผลิตใช้น้ำตาลเพื่ออุตสาหกรรมนั้น ผู้ผลิตสามารถไปติดต่อที่โรงงานตามกรอบที่เป็นไปตามแต่ละช่วงอยู่แล้ว

แต่ต่อไปผู้ผลิตต้องบริหารอุตสาหกรรมโดยต้องบริหารความเสี่ยงเรื่องวัตถุดิบด้วย เช่น เดิมที่ผลิตเพื่อใช้บริโภคในประเทศ ผู้ผลิตจะได้ราคาตายตัว จะซื้อตอนไหนก็ราคาเท่าเดิม แต่ต่อไปผู้ผลิตฯต้องมองดูว่าแผนในการซื้อน้ำตาลช่วงจังหวะไหนที่จะซื้อ แน่ใจว่าน้ำตาลในประเทศไม่ว่าจะใช้จำนวนเท่าไร ทางคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทางรัฐ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม คงไม่ให้เกิดคำว่าขาดหรือไม่เพียงพอต่อการบริโภคในประเทศ เพราะฉะนั้นอุตสาหกรรมที่ใช้น้ำตาลและใช้เป็นสินค้าเพื่อจำหน่ายให้กับประชาชนในประเทศก็ต้องบริหารจัดการนี้ด้วย”

ทั้งนี้ นายธนกรยังกล่าวถึงกรณีการฟ้องร้องของประเทศบราซิลว่า เบื้องต้นที่ได้หารือในรอบแรกและให้ข้อมูลกับประเทศบราซิลในเรื่องมาตรการของไทยนั้น ประเทศบราซิลค่อนข้างพอใจในระดับหนึ่ง ซึ่งอาจจะไม่เข้าสู่กระบวนการในการโต้สวน และอาจจะถอนฟ้อง

“ในข้อเท็จจริงบางเรื่องภายในประเทศบราซิลที่บริหารก็ไม่ได้ต่างจากไทย เพียงแต่ว่าประเทศบราซิลไม่ได้มีระบบโควตา ประเทศบราซิลเข้าใจว่าประเทศไทยมีเงินช่วยชาวอ้อยโดยมีความเห็นชอบจากรัฐบาลอย่างในปีที่ผ่านมา 160 บาท ประเทศบราซิลก็เข้าใจว่ารัฐเองงบประมาณมาสนับสนุน แต่ในข้อเท็จจริงคือชาวไร้อ้อยได้นำเงินอนาคตมาจ่ายค่าอ้อยในวันนี้ ส่วนในปีหน้าถ้าอ้อยราคาดีก็ถูกหักค่าอ้อยกลับมา เหมือนกับกฎหมายเดิมไปเขียนไว้เฉพาะว่า ให้ความเห็นชอบโดยคณะรัฐมนตรี เลยเข้าใจว่ารัฐเข้ามาเป็นเชิงนโยบายให้การสนับสนุน ซึ่งก็มีหลายเรื่องจริงๆแล้วที่ประเทศไทยพยายามบริหารหลีกเลี่ยงการช่วยเหลือเป็นเม็ดเงินจากรัฐ ยกเว้นระบบโครงสร้างพื้นฐานเรื่องของน้ำชลประทานซึ่งรัฐสามารถทำได้อยู่แล้ว ก็พยายามลดต้นทุนเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการจ่ายเงินเพื่อค่าอ้อย และทางประเทศบราซิลน่าจะพอใจในระดับหนึ่งเมื่อได้มีการชี้แจงไป” ●